

Početní část 2 - 10.6.2021

3. Funkce f je spojitá na kompaktní množině M , má tedy zde maximum i minimum. Dále f je evidentně spojitě diferencovatelná. Na vnitřku M° množiny M musí v bodě extrému platit

$$0 = \nabla f = (y, x, -e^{-z}).$$

Jelikož $e^{-z} \neq 0$, pak f se musí nabývat extrémů na hranici ∂M . Uvažujme nejprve část

$$\partial M_1 := \{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3 : x^2 + y^2 = 1, |z| < 1\}.$$

Pro bod extrému a na ∂M_1 musí platit

$$\lambda \nabla g(a) = \nabla f(a), \quad \lambda \in \mathbb{R}, \quad g(x, y, z) = x^2 + y^2 - 1.$$

To vede na

$$\lambda(2x, 2y, 0) = (y, x, -e^{-z}).$$

Tato rovnice ale nemá žádná řešení. Dále uvažujme

$$\partial M_{2,\pm} := \{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3 : x^2 + y^2 < 1, z = \pm 1\}.$$

Pro bod extrému a na ∂M_1 musí platit

$$\lambda \nabla g_\pm(a) = \nabla f(a), \quad \lambda \in \mathbb{R}, \quad g_\pm(x, y, z) = z \mp 1.$$

To vede na

$$\lambda(0, 0, 1) = (y, x, -e^{-z}) \Rightarrow x = y = 0, z = \pm 1.$$

Konečně na kružnicích

$$K_\pm = \{(x, y, z) : x^2 + y^2 = 1, z = \pm 1\}$$

musí v bodě extrému a platit

$$\begin{aligned} \lambda_1 \nabla g_\pm(a) + \lambda_2 \nabla g(a) &= \nabla f(a), \quad \lambda_i \in \mathbb{R}, \quad i = 1, 2, \\ \lambda_1(0, 0, 1) + \lambda_2(2x, 2y, 0) &= (y, x, e^{-z}), \\ 2\lambda_2 x &= y, \quad 2\lambda_2 y = x \Rightarrow x = \pm y. \end{aligned}$$

Podezřelé body tedy jsou $(0, 0, \pm 1)$, $(\pm \frac{1}{\sqrt{2}}, \pm \frac{1}{\sqrt{2}}, \pm 1)$, kde znaménka jsou na sobě zcela nezávislá, celkem tedy máme 10 bodů. Dosazením zjistíme, že globální maxima jsou v bodech $(\frac{1}{\sqrt{2}}, \frac{1}{\sqrt{2}}, 1)$, $(-\frac{1}{\sqrt{2}}, -\frac{1}{\sqrt{2}}, 1)$ a globální minima v bodech $(\frac{1}{\sqrt{2}}, -\frac{1}{\sqrt{2}}, -1)$, $(-\frac{1}{\sqrt{2}}, \frac{1}{\sqrt{2}}, -1)$.

4. Platí

$$\frac{\partial F}{\partial y}(0, 1) = (3y^2 + 1)|_{x=0, y=1} = 4 \neq 0,$$

z věty o implicitní funkci tedy plyne, že existuje $\delta > 0$ a právě jedna funkce $y = y(x) : (-\delta, \delta) \rightarrow \mathbb{R}$, která splňuje $F(x, y(x)) = 2$, $1 = y(0)$. Dále z derivace složené funkce dostaneme

$$\begin{aligned} 0 &= \frac{d}{dx}F(x, y(x)) = \frac{\partial F}{\partial x} + \frac{\partial F}{\partial y}\frac{dy}{dx} = 2x + (3y^2 + 1)y', \\ 0 &= \frac{d^2}{dx^2}F(x, y(x)) = \frac{d}{dx}\left(\frac{\partial F}{\partial x} + \frac{\partial F}{\partial y}\frac{dy}{dx}\right) \\ &\quad = \frac{\partial^2 F}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 F}{\partial x \partial y}\left(\frac{dy}{dx}\right)^2 + \frac{\partial F}{\partial y}\left(\frac{dy}{dx}\right)^2 \\ &\quad = 2 + (3y^2 + 1)y''. \end{aligned}$$

Pro $x = 0$ a $y = 1$ dostaneme:

$$y'(0) = 0, \quad y''(0) = -\frac{2}{4} = -\frac{1}{2}.$$

Funkce y má tedy skutečně v bodě $x = 0$ lokální maximum.